

Pranešimas spaudai

ECA/14/46

Skelbti nedelsiant

Liuksemburgas, 2014 m. spalio 22 d.

Auditas ES išorės veiksmų srityje:

ES auditoriai įspėja būsimos sudėties Komisiją dėl derinimo taikymo

„Derinimas yra dar viena svarbi naujovė finansuojant ES vystymo politiką. Būsimos sudėties Komisijai, kuri veiks suvaržyto biudžeto sąlygomis, bus daromas milžiniškas spaudimas maksimaliai padidinti ES lėšų, derinamų su paskolomis, svorto poveikį“, – pasakė už ataskaitą atsakingas Audito Rūmų narys Karel Pinxten. – Yra nepaprastai svarbu, kad derinimas būtų naudojamas tik Komisijai aiškiai įrodžius jo pridėtinę vertę. Auditas rodo, kad praeityje tai buvo daroma ne visuomet“ – tęsė ponas Pinxten.

Beveik pusės auditorių patikrintų projektų atveju, nebuvo pakankamai įrodymų, kad būtų galima padaryti išvadą, jog dotacijos buvo pagrįstos. Kai kuriais šių atvejų buvo požymių, kad investicijos būtų daromos ir be ES įnašo.

Nors šiandien paskelbtoje Europos Audito Rūmų ataskaitoje pateikta teigiama nuomonė dėl Regioninių investicinių priemonių dotacijų derinimo su finansinių institucijų paskolomis diegimo ir bendro veiksmingumo, joje taip pat nurodomos kai kurios esminės problemos, kurias būtina neatidėliojant spręsti.

Ponas Pinxten paminėjo rizikas, kylančias tuomet, kai derinimas taikomas nepakankamai rūpestingai ir apdairiai: *„Pirma, dėl to gali būti iššvaistytos ES vystymo lėšos, subsidijuojant programas / projektus, kurie būtų vykdomi ir be to. Komisija, taikydama derinimo priemones, privalo įsitikinti, kad ji netampa finansinių institucijų „rėmėju“. Antra, taikant derinimą nepakankamai rūpestingai, kai kuriose trečiosiose šalyse, turinčiose nepakankamai pajamų paskoloms grąžinti, gali išaugti skolų burbulas“.*

Komisija nurodė, jog ketina išplėsti derinimo taikymą, ir dėl to ateinančiais metais prireiks didelės vystymo pagalbos sumos. Iki 2013 m. gruodžio 31 d. Komisija jau buvo sudariusi sutarčių daugiau kaip 1,6 milijardo eurų sumai, skirtai regioninėms investicinėms priemonėms.

Visą ataskaitos tekstą galima rasti www.eca.europa.eu

ECA Press

Damijan Fišer - Atstovas spaudai

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

Tel. (+352) 4398 45410 Mob. tel. (+352) 621 55 22 24

E. paštas: press@eca.europa.eu

@EUAuditorsECA

Youtube: EUAuditorsECA

eca.europa.eu

Pastabos leidėjams

Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos yra skelbiamos visu metų laikotarpiu ir atspindi atrinktų auditų, susijusių su konkrečiomis ES biudžeto sritimis ar valdymo temomis, nustatytus faktus.

Šioje specialiojoje ataskaitoje (Nr. 16/2014), pavadintoje „**Regioninių investicinių priemonių dotacijų derinimo su finansinių institucijų paskolomis, siekiant remti ES išorės politiką, veiksmingumas**“ nagrinėjama, kaip buvo įdiegtos ir valdomos investicinės priemonės ir ar derinimo mechanizmų taikymas davė numatytą naudą.

Nuo 2007 m. Komisija įsteigė aštuonias regionines investicines priemones, kurios apima visą Komisijos išorės bendradarbiavimo sferą. Šios priemonės susieja Europos plėtros fondo ir ES bendrojo biudžeto dotacijas su paskolomis, kurias daugiausia teikia Europos vystymosi finansavimo institucijos. Kai kuriais atvejais tiesioginius įnašus taip pat teikia valstybės narės. Konkretus finansavimo derinimo tikslas yra suteikti investavimo galimybes, paprastai stambiems infrastruktūros projektams, kurie galėtų būti perspektyvūs, tačiau nepritraukia pakankamo finansavimo iš rinkos šaltinių.

Audito Rūmai nustatė, kad regioninių investicinių priemonių dotacijų derinimas su finansinių institucijų paskolomis siekiant remti ES išorės politiką iš esmės buvo veiksmingas. Jie padarė išvadą, kad nepaisant to, jog regioninės priemonės buvo įgyvendintos tinkamai, dėl Komisijos valdymo trūkumų jų derinimas nedavė tiek naudos, kiek galėjo.

Ataskaitoje pateiktos šios rekomendacijos:

1. Komisija turėtų užtikrinti, kad teikiant ES dotacijas būtų remiamasi dotacijų sukuriamos pridėtinės vertės ES vystymosi, kaimynystės ir plėtros tikslų atžvilgiu dokumentuotu įvertinimu. Šiuo tikslu Komisija turėtų:

- a) užtikrinti, kad būtų priimtose ir įgyvendintos tinkamos gairės, siekiant valdyti Komisijos dalyvavimą visais patvirtinimo ir tolesnės priežiūros proceso etapais;
- b) užtikrinti, kad būtų priimtose ir įgyvendintos tinkamos gairės, siekiant valdyti Komisijos dalyvavimą visais patvirtinimo ir tolesnės priežiūros proceso etapais;
- c) užtikrinti, kad vykdomosios tarybos galutiniam tvirtinimui pateiktos paraiškos dėl dotacijų būtų susijusios tik su gerai apgalvotais projektais ir jose būtų pateikta išsami informacija. Konkrečiai paraiškose dėl dotacijų turėtų būti detalizuotas dotacijų poreikis ir pridėtinė vertė ir paaiškinta, kaip buvo nustatytos jų sumos;
- d) sutrumpinti tvirtinimo proceso vidutinę trukmę peržiūrėjusi poreikį sistemingai atlikti išankstinius tvirtinimus.

2. Komisija turėtų atlikti mokėjimą tik tuomet, kai naudos gavėjui lėšos yra iš tikrųjų reikalingos.

3. Komisija turėtų pagerinti jos vykdomą ES dotacijų įgyvendinimo stebėjimą. Šiuo tikslu Komisija turėtų:

- a) įgyvendinti rezultatų matavimo sistemą, kuri apimtų ES dotacijų poveikio stebėjimui skirtus rodiklius;
- b) pateikti aiškius nurodymus ES delegacijoms dėl jų vaidmens stebint ES paramą suderinto finansavimo projektams;
- c) įtraukti ES-Afrikos infrastruktūros patikos fondą į JROS procesą ir pritaikyti JROS metodiką prie finansavimo derinimo ypatumų.

4. Komisija turėtų padidinti savo pastangas užtikrinant, kad būtų įgyvendintas tinkamas ES finansavimo matomumas, nustatydamai aiškius matomumo reikalavimus finansinėms institucijoms ir pareikalaudama, kad ES delegacijos prisidėtų prie matomumo veiksmų.